

PATVIRTINTA
Prienų rajono savivaldybės tarybos
2004 m. gegužės 13 d.
sprendimu Nr.92

PRIENŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS TARYBOS ILGALAIKIO TURTO APSKAITOS TVARKA

1. Ši tvarka reglamentuoja savivaldybei nuosavybės teise priklausančio turto, taip pat turto, kurį savivaldybė patikėjimo teise valdo, naudoja ir kuriuo disponuoja, apskaitos reikalavimus.
2. Savivaldybė valstybei nuosavybės teise priklausančią turtą patikėjimo teise valdo, naudoja, juo disponuoja ir tvarko apskaitą, taip pat šį turtą registruoja turto registruose teisės aktų nustatyta tvarka.
3. Savivaldybės turtą sudaro ilgalaikis materialusis, nematerialusis ir finansinis turtas bei trumpalaikis materialusis turtas.
4. Savivaldybės ilgalaikis materialusis turtas ir nematerialusis turtas (toliau – ilgalaikis turtas) įkainojamas ir apskaitoje nurodoma jo įsigijimo vertė, atskirai nurodomas apskaičiuotas šio turto nusidėvėjimas (amortizacija), kuris apskaičiuojamas teisės aktų nustatyta tvarka. Apskaitoje nurodoma ilgalaikio turto kiekinė išraiška ir vertė litais.
5. Savivaldybėje nuo ilgalaikio turto įsigijimo pradžios kaupiami šie duomenys:
 - turto pavadinimas;
 - inventoriaus numeris;
 - nuosavybė (valstybės, savivaldybės);
 - turto gavimo data;
 - turto davėjas;
 - turto įsigijimo vertė;
 - nusidėvėjimo (amortizacijos) suma ir metai (kuriais metais paskutinį kartą skaičiuota);
 - turto vertės padidėjimo suma dėl turto atnaujinimo;
 - kita informacija: turto vienetų skaičius, matavimo vienetas (tūrio, ploto, ilgio, masės ir t. t.), modelis, tipas, pagaminimo data, sudėtinės dalys (esant tauriesiems metalams), remonto atlikimo data, atlikto remonto vertė;
6. Į ilgalaikio turto sąskaitą įtraukiami objektai:
 - 6.1. ilgalaikio materialiojo turto, kurie daugelį kartų dalyvauja gamybos ar aptarnavimo procese ir, išsaugodami savo natūrinę formą, nenusidėvi per vienerius metus, o jų vertė ne mažesnė, kaip nustatyta Vyriausybės;
 - 6.2. materialiojo turto nepriklausomai nuo vertės - žemė, muziejinės vertybės ir kt.;
 - 6.3. nematerialiojo turto - projektinė dokumentacija, informacijos apdorojimo programos, licencijos ir kt.
7. Sąskaita 01 „Ilgalaikis turtas“ skirstoma į šias subsąskaitas:
 - 7.1. 010 „Pastatai“ - negyvenamųjų bei gyvenamųjų pastatų ir patalpų apskaita. Subsąskaitoje „Pastatai“, kaip inventorinis objektas nurodomas kiekvienas atskirai stovintis pastatas. Kai pastatai turi bendrą sieną, tačiau kiekvienas jų sudaro savarankišką konstruktyvią visumą, jie laikomi atskirais inventoriniais objektais. Pastatui priskiriamos jo viduje įrengtos komunikacijos (šildymo, vandentiekio, dujų, elektros, ryšių, signalizacijos, ventiliacijos tinklai, liftai ir kt.). Kiemo aptvarai ir kiti pastatų papildantys statiniai priskiriami pastato inventoriniam objektui. Tuo atveju, kai šių aptvarų ir statinių negalima priskirti tam tikram pastatui, jie laikomi savarankiškais objektais;
 - 7.2. 011 „Statiniai“ - vandens siurblynės, stadionai, baseinai, keliai, gatvės, tiltai, paminklai, tvoros, aptvarai ir kt.;
 - 7.3. 012 „Perdavimo įtaisai“ - jėgos ir darbo mašinos bei įrengimai, matavimo ir reguliavimo prietaisai, vamzdynai ir elektros perdavimo tinklai (išskyrus kompiuterinius tinklus);
 - 7.4. 013 „Kompiuterinė technika ir ryšių priemonės“ - kompiuteriai, faksai, radijo ir telefono stotys, kompiuteriniai tinklai, telefono (įskaitant mobiliuosius) ir kiti aparatai bei kiti prietaisai ir ryšio įranga;
 - 7.5. 014 „Minkštasis inventorių“ - patalynė, specialieji drabužiai, avalynė, apranga ir kt.;
 - 7.6. 015 „Transporto priemonės“ - visos transporto priemonių rūšys, skirtos žmonėms ir kroviniams pervežti;
 - 7.7. 016 „Gamybinis ir ūkinis inventorių“ - gamybinis (darbo stalai, varstotai, staklės ir kt.) ir ūkinis (baldai, garso ir vaizdo aparatūra, kopijavimo aparatai, kilimai, užuolaidos ir kt.) inventorių;
 - 7.8. 017 „Bibliotekos fondas ir muziejinės vertybės“ - atskiri bibliotekos fondo egzemplioriai, kurių kiekvieno vertė ne mažesnė, kaip nustatyta Vyriausybės, bei muziejinės vertybės nepriklausomai nuo jų vertės;
 - 7.9. 018 „Nematerialusis turtas“ skirta turto, neturinčio materialios substancijos, apskaitai.
8. Nematerialiojo turto ir ilgalaikio bei trumpalaikio materialiojo turto apyvartos žiniaraščiai sudaromi ne rečiau, kaip kartą per ketvirtį. Nematerialiojo turto ir ilgalaikio materialiojo turto nusidėvėjimo žiniaraščiai sudaromi vieną kart per metus pagal gruodžio mėnesio 31 dienos būklę.
9. Pasibaigus apyskaitiniam laikotarpiui, apskaitos registruose susumuojamos bendros apyvartos ir apskaičiuojami sąskaitų likučiai.
10. Naujais apyskaitiniais metais sintetinių ir analitinių sąskaitų metų pradžios likučiai turi atitikti praėjusių metų atitinkamų sąskaitų metų pabaigos likučius, o skirtumai turi būti paaiškinti aiškinamajame rašte prie metinės apyskaitos.

11. Kai analitinė apskaita tvarkoma kortelėse, įstaigos buhalterijoje jos turi būti registruojamos kortelių registracijos rejestruose pagal kiekvieną sąskaitą atskirai.
12. Apskaitos dokumentai ir apskaitos registrai saugomi Buhalterinės apskaitos pagrindų įstatyme nustatyta tvarka.
13. Buhalterinio balanso (toliau - balansas) straipsniai inventorizuojami pagal savivaldybės tarybos patvirtintą Inventorizacijos tvarką.
14. Įsigytas ilgalaikis turtas apskaitoje įkainojamas ir rodomas pagal įsigijimo dokumentuose nurodytą vertę, įskaitant akcizus, muitus, kitus mokesčius, turto pristatymo, montavimo išlaidas ir pridėtinės vertės mokestį, neįskaitant nuolaidų ir nukainojimo:
 - 14.1. perimtas nustatyta tvarka ilgalaikis turtas - pagal turto perdavimo ir priėmimo akte nurodytą įsigijimo vertę;
 - 14.2. iš paramos teikėjo neatlygintinai gautas ilgalaikis turtas - pagal paramos teikėjo nurodytą vertę, o jeigu vertė nenurodyta – savivaldybės administracijos direktoriaus paskirtos komisijos nustatyta vertę;
 - 14.3. baigti statyti statiniai ir savivaldybės pagamintas savo reikmėms ilgalaikis turtas - pagal faktines jų statybos (įskaitant projektavimo) arba pagaminimo išlaidas.
15. Ilgalaikio turto vertė apskaitoje rodoma litais be centų. Įtraukiant ilgalaikio turto vertę į apskaitą, centai priskiriami savivaldybės išlaidoms (ekonominės klasifikacijos kitų išlaidų straipsniui).
16. Atliktų ilgalaikio materialiojo turto rekonstravimo darbų (jie finansuojami iš sąmatoje numatytų nepaprastųjų išlaidų) išlaidomis didinama turto (objekto) įsigijimo vertė. Rekonstravimo sąvoka taikoma tik pastatams ir statiniams.
17. Ilgalaikis turtas į apskaitą įtraukiamas pagal objektus ir jų laikymo vietas. Atskiru objektu laikomas ilgalaikio turto vienetas su jo priklausiniais, skirtas tam tikroms savarankiškomis funkcijoms atlikti, arba kompleksas iš konstruktyviai sujungtų daiktų, sudarančių visumą ir kartu atliekančių bendras funkcijas.
18. Kiekvienam ilgalaikio turto objektui (išskyrus patalynę, specialiuosius drabužius, avalynę, aprangą ir kt.) suteikiamas atskiras inventoriaus numeris, kuris nekeičiamas per visą objekto buvimo biudžetinėje įstaigoje laiką. Kai objektas sudėtingas, t. y. susideda iš kelių elementų, sudarančių kartu su pagrindiniu visumą, kiekvienam jų suteikiamas tas pats inventoriaus numeris.
19. Nurašytų objektų inventoriaus numeriai negali būti suteikti kitiems objektams, taip pat ir ką tik įsigytiems.
20. Ilgalaikio turto analitinė apskaita tvarkoma atitinkamuose apskaitos rejestruose.
21. Įsigyto ilgalaikio turto vertė įrašoma į sąskaitos 01 „Ilgalaikis turtas“ debetą ir sąskaitų plano skyrių „Pinigai“ arba „Gautinos ir mokėtinos lėšos“ sąskaitų kreditą. Kartu daromas antras įrašas į sąskaitos 20 „Išlaidos įstaigai išlaikyti“ arba 21 „Kitos išlaidos“ debetą ir sąskaitos 25 „Ilgalaikio turto fondas“ kreditą.
22. Išsinuomoto, įsigyto išperkamosios nuomos būdu (iki bus sumokėtas paskutinis įnašas) arba pagal panaudos sutartį gauto turto apskaitą nuomininkas arba panaudos gavėjas tvarko užbalansinėje sąskaitoje 01 „Išsinuomotas ilgalaikis turtas“ pagal kiekvieną gavėją. Sumokėti tiekėjui daliniai įnašai už ilgalaikį turtą, įsigyjama išperkamosios nuomos būdu, įrašomi į subsąskaitos 178 „Atsiskaitymai su kitais debitoriais ir kreditoriais“ debetą ir sąskaitų plano skyriaus „Pinigai“ atitinkamų subsąskaitų kreditą.
23. Netinkamas ar nereikalingas ilgalaikis turtas nurašomas Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo 23 straipsnio 6 dalyje nustatyta tvarka bei rajono savivaldybės tarybos patvirtinta Nereikalingo arba netinkamo (negalimo) naudoti turto nurašymo, išardymo ir likvidavimo tvarka.
24. Nurašyto iš apskaitos ilgalaikio turto vertė įrašoma į sąskaitos 01 „Ilgalaikis turtas“ kreditą ir sąskaitų 25 „Ilgalaikio turto fondas“ bei 02 „Ilgalaikio turto nusidėvėjimas“ debetą.
25. Išardžius ilgalaikio turto objektus, gautos materialios vertybės pajamuojamos pagal jų galimo panaudojimo kainas. Tais atvejais, kai savivaldybė nenaudoja savo reikmėms materialių vertybių, gautų išardžius ilgalaikį materialųjį turtą, jos turi būti realizuojamos vadovaujantis rajono savivaldybės tarybos patvirtinta Nereikalingo arba netinkamo (negalimo) naudoti turto nurašymo, išardymo ir likvidavimo tvarka.
26. Gautos pajamos už parduotą ilgalaikį turtą ir išardytą ilgalaikio materialiojo turto objektų dalys bei mazgai įtraukiami į apskaitą ir naudojami minėta nustatyta tvarka.
27. Kai savivaldybė teisės aktų nustatyta tvarka turtą patikėjimo tvarka perduoda kitai įstaigai, savivaldybė perduotą turtą ir nusidėvėjimą iš apskaitos nurašo pagal turto perdavimo akte nurodytą vertę.
 - 27.1 Kai savivaldybė turtą gauna patikėjimo tvarka iš kito naudotojo gautą turtą ir nusidėvėjimą į apskaitą įtraukia pagal turto priėmimo akte nurodytą įsigijimo vertę ir pripažįsta sukauptą nusidėvėjimo (amortizacijos) sumą.
28. Perduotas savivaldybės nuosavybės valstybės turtas teisiškai įregistruojamas savivaldybės tarybos vardu Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto registro įstatymo nustatyta tvarka.
29. Savivaldybei nuosavybės teise priklausančio turto investavimas – tai savivaldybės tarybai nuosavybės teise priklausančio turto, kaip įnašo, perdavimas steigiamai viešajai įstaigai, akcinei bendrovei ar uždarajai akcinei bendrovei, taip pat šio turto perdavimas didinant viešosios įstaigos kapitalą arba akcinės bendrovės ar uždarnosios akcinės bendrovės įstatinį kapitalą, jei savivaldybė yra jų dalyvė. Gali būti investuojami pinigai, taip pat pagal Turto ir verslo vertinimo pagrindų įstatymą įvertintas ilgalaikis ir trumpalaikis materialus turtas bei nematerialus turtas.
30. Sprendimą dėl savivaldybės tarybai nuosavybės teise priklausančio turto investavimo priima rajono savivaldybės taryba.
31. Savivaldybė gali turtą investuoti įsigydama steigiamos arba didinančios įstatinį kapitalą akcinės bendrovės ar uždarnosios akcinės bendrovės akcijų, kurios visuotiniame akcininkų susirinkime savivaldybei arba valstybei ir savivaldybei kartu suteikia daugiau kaip 50 procentų balsų.

32. Savivaldybės įstaigų nematerialiojo ir ilgalaikio materialiojo turto nusidėvėjimo (toliau - ilgalaikio turto nusidėvėjimas) apskaita tvarkoma sąskaitoje 02 „Ilgalaikio turto nusidėvėjimas“.
33. Neskaičiuojamas nusidėvėjimas šio ilgalaikio materialiojo turto: žemės, žemės gelmių, vidaus vandenių, miškų, parkų, kelių, pastatų ir statinių, kurie yra unikalūs architektūros ir meno paminklai, mokslo ir mokymo tikslams naudojamų kabinetų ir laboratorijų įrengimų, modelių ir vaizdinių priemonių, bibliotekos fondų, filmų ir bibliotekos fondų, scenos-pastatymo priemonių, muziejinių ir meninių vertybių, gyvūnų, gyvulių, eksploatacinio amžiaus nesulaukusių daugiamečių sodinių, taip pat patalynės, specialiųjų drabužių, avalynės ir aprangos.
34. Savivaldybės įstaigų ilgalaikio turto nusidėvėjimas skaičiuojamas vieną kartą per metus pagal gruodžio 31 d. būklę nepriklausomai nuo to, kokį einamųjų metų mėnesį jis įsigytas.
35. Per metus apskaičiuota nusidėvėjimo suma įrašoma į kaupiamąjį žiniaraštį ir į sąskaitos 25 „Ilgalaikio turto fondas“ debetą ir sąskaitos 02 „Ilgalaikio turto nusidėvėjimas“ kreditą.
36. Ilgalaikio turto nusidėvėjimas neturi viršyti jo pradinės vertės.
37. Visiškai nusidėvėjęs ilgalaikis materialusis turtas (100 procentų apskaičiuotas nusidėvėjimas) negali būti nurašomas, jeigu jis dar tinkamas eksploatuoti.
38. Savivaldybės įstaigų ilgalaikio turto nusidėvėjimo normatyvus nustato rajono savivaldybės įstaigos vadovai, neviršydami Lietuvos Respublikos ekonomikos ministerijos 1994 m. gegužės 23 d. rašte Nr. 21-6-1245 ir Lietuvos Respublikos finansų ministerijos 1994 m. gegužės 24 d. rašte Nr.38N nustatytų maksimalių ekonominių normatyvų.
39. Ilgalaikio turto apskaitos registruose įrašoma metinė nusidėvėjimo suma litais ir metai, kuriais paskutinį kartą bus apskaičiuotas nusidėvėjimas.